Non Solus **19 juni 2022**

Inspraak en erkenning.

Er was eens een goede oude tijd, die velen niet terug willen. In de tijd van vele maak fabrieken. Fabrieken met methodieken die de oorsprong vonden in Engeland en Amerika; "*De industriële revolutie".*
In den beginne van die enorme omschakeling was er veel kommer en kwel maar tevens uitbuiting van de lieden die een poging waagden te overleven in de nieuw ontstane wereld. Na twee wereld oorlogen was er een situatie ontstaan, het opbouwen van een herrijzend Nederland in Engeland Europa en Amerika.

Het zal rond 1960 geweest zijn dat ik mij een verhaal herinner in een behoorlijk grote fabriek waar radio, televisie boormachines, bromfietsen maar ook militaire apparatuur gemaakt werd. Specifieke apparaten, gereedschappen meetgereedschappen ontstonden bij de werkplekken der vaklieden die een loon konden verdienen door een soort van prestatie beloning die door hun directe chef en een product engineer vastgesteld werd. Producten die samengesteld werden door sub producten ontstonden aan lopende banden. Eenvoudige producten , onderdelen werden door arbeidsanalysen voorzien van een tarief. Bijvoorbeeld 40 stuks per uur. Werden er meer geproduceerd dan werd er ook meer betaald. Evenredig aan het percentage.
Samengestelde producten zoals bromfietsen, radio's televisies waren lastiger om in taakstellingen onder te brengen. Individuele complexe taken, met 10 tot 20 personen waren zelfs voor geroutineerde arbeidsanalisten moeilijk te berekenen.
Het bedoelde bedrijf had wel een 600 personeelsleden aan lopende banden werken, verdeeld over een 40 tal lopende banden. Er kon boven op de taakstelling maximaal 35% verdiend worden.
Vooral de arbeidsanalisten werden door de werkers op de fabriek vloeren aangezien als zakkenvullers voor de directie Echter in de tijd van 1960 was er middels vakorganisaties ven ondernemingsraden behoorlijk controle en werd het spel eerlijk gespeeld. Maar echt directe invloed van de werkers was nog niet aan de orde.
De herinnering van het verhaal gaat nu voor u leven, binnen de context van hierboven dat u wel nodig heeft.
De bedrijfsleider van die grote fabriek vroeg één der arbeidsanalisten met hem een probleem van de lopende band opstellingen door te nemen. Dat gebeurde aldus:

De bedrijfsleider;" De medewerkers aan de lopende banden zijn ongeschoold maar hebben veel ervaring om met elkaar een tempo te werken en kwaliteit te leveren. Ik denk dat zij beter weten dan onze arbeid analisten hoe je de taken moet verdelen voor een efficiënte lopende band afstemming. Ik stel voor dat we een proef nemen bij een nieuwe afstemming en dat jij met al de medewerkers van een nieuw in te stellen lopende band een afstemming maakt. Jij noteert en geeft de tijden bij hun afstemmingen. Als ieder akkoord is gaan ze met elkaar productie maken. Zij moeten ook akkoord gaan met jouw tijden. Je legt de totstandkoming van de tijden goed uit.
Als zij boven de door hen afgestemde hoeveelheid produceren of meer dan worden zij tot 35% meer productie ook 35% meer loon betaald.
Komen zij boven de 35% meer productie dan wordt dat in een kolenpotje gestort dat eind oktober uit gekeerd wordt om de winterkolen te bestellen. Het was in die tijd gewoon dat veel gezinnen potjes maakten van hun loon .
De proef was geslaagd en binnen een jaar waren alle lopende banden ingesteld door de medewerkers van die banden.
Zijdelings werden persoonsproblemen ook op gelost. Zeer scherp soms.
De productie werd over alle banden goed verhoogt. De arbeidsvreugde nam met sprongen toe. Het produceren werd eigen.
Enige jaren later werd deze mooie fabriek gekocht door een grotere fabriek. De deskundigen van dat grotere bedrijf begrepen niets van de moderne wijze van taak verdeling.
Deze ervaring maakte ik ruim 60 jaren geleden mee en kwam in mijn herinnering door het heden ten dage zichtbaar geworden achterlijke personeel beleid bij Schiphol en ook bij zorg instellingen.
De meeste CEO's hebben gestudeerd maar velen hebben onvoldoende geleerd.
Ben ik de enige die zo denkt, nee toch!

Nicolaas Overbeeke Nieuwerkerk aan den IJssel.